

Dr hab. inż. Waldemar IZDEBSKI

Główny Geodeta Kraju
Wydział Geodezji i Kartografii
Politechniki Warszawskiej

Geoinformatyka przyjazna geodecie

Podsumowanie roku pełnienia funkcji Głównego Geodety Kraju

Upłynął już ponad rok odkąd pełnię funkcję Głównego Geodety Kraju i chciałbym przedstawić Państwu krótki raport ze swojej działalności w tym okresie. Do najważniejszych działań zaliczam przygotowanie zmian w ustawie „Prawo geodezyjne i kartograficzne”, ułatwiających korzystanie z danych geodezyjnych przez geodetów i obywateli oraz kreowanie i wspieranie procesu informatyzacji geodezji i szeroko rozumianego tematu danych przestrzennych.

Opisując szerzej zrealizowane zadania, na uwagę zasługuje przynajmniej 21 tematów, które przedstawiam poniżej:

1. Przygotowanie nowelizacji ustawy „Prawo geodezyjne i kartograficzne”, która:

- eliminuje zjawiska biurokratyczne w obsłudze prac geodezyjnych (np. dokument licencji wydawany obecnie praktycznie do każdego dokumentu wydawanego z ośrodków dokumentacji),
- wprowadza uproszczony i jednorazowy sposób opłat za materiały do prac geodezyjnych,
- uwalnia dane o osnowie szczegółowej z zasobów powiatowych oraz o osnowie podstawowej z zasobu centralnego, co powoduje, że geodeci będą mogli wykorzystywać informacje o dowolnych punktach osnowy bez żadnych ograniczeń,
- umożliwia zgłoszenie prac geodezyjnych w 5 dni po ich rozpoczęciu, a więc – w powiązaniu z powszechną dostępnością osnowy – wykonanie pomiaru nie będzie związane z koniecznością wcześniejszego zgłoszenia pracy geodezyjnej, bo zgłoszenie takie będzie można wykonać później,
- eliminuje konieczność zgłaszania prac geodezyjnych związanych z tymczasem budynków i sieci uzbrojenia terenu,
- informatyzuje proces inwestycyjny, wprowadzając numeryczną postać mapy do celów projektowych i numeryczną postać inwentaryzacji powykonawczej,
- uwalnia geometrię i podstawowe atrybuty opisowe działek ewidencyjnych i budynków z zasobów powiatowych,
- wprowadza mechanizmy ułatwiające wprowadzanie niektórych zmian w ewidencji gruntów i budynków, tzw. zmiany w trybie czynności materialno-technicznych,
- uwalnia wszystkie istotne zasoby danych geodezyjnych ze szczebla wojewódzkiego i centralnego, takie jak BDOT10k, NMT, dane pomiarowe LIDAR, ortofotomapę,
- wprowadza zabezpieczenie dla powiatów, że w budżecie na kolejny rok ma znaleźć się na geodezję przynajmniej tyle środków, ile przychodów z geodezji osiągnięto w roku bieżącym.

2. Rozwój serwisu *geoportal.gov.pl*, zarówno pod względem funkcjonalności, jak i dostępnych danych, tak aby serwis mógł oferować łatwy dostęp do kompleksowej, aktualnej i wiarygodnej informacji przestrzennej. Do najważniejszych zmian należy zaliczyć:

- uproszczenie interfejsu użytkownika,
- wprowadzenie funkcjonalności umożliwiającej generowanie wydruków,
- zwiększenie poziomu możliwego powiększenia do skali 1:250,
- wprowadzenie wyszukiwania sekcji map w dowolnym układzie współrzędnych,
- umożliwienie startu Geoportalu z obszarem widoczności odpowiadającym wskazanej w wywołaniu działce ewidencyjnej,
- umożliwienie startu Geoportalu z obszarem widoczności odpowiadającym okolicy wskazanego w wywołaniu punktu adresowego,

- wprowadzenie grupy warstw „Dane innych instytucji”, w której dodano już warstwy pochodzące z 16 różnych instytucji i gdzie sukcesywnie dodawane są nowe warstwy,
  - wprowadzenie grupy warstw „Dane do pobrania”, w której sukcesywnie pojawiają się różne dane do pobrania przez użytkowników,
  - wprowadzenie grupy warstw „Siatki i układy współrzędnych”, która jest dedykowana geodetom i zawiera wiele przydatnych informacji jak: podział na strefy układów współrzędnych, sekcje map, dostęp do informacji o różnicach w modelach wysokościowych czy stanie informatyzacji ZUD,
  - wprowadzenie warstwy „Portale mapowe”, która pozwala przełączyć się z Geoportalu, na widok tego samego obszaru w powiatowym lub gminnym portalu mapowym.
3. Doprowadzenie do publikacji usług WMS dotyczących danych ewidencji gruntów i budynków ze wszystkich 380 powiatów i ich zintegrowanie w usłudze zbiorczej (KIEG – Krajowa Integracja Ewidencji Gruntów). Usługa KIEG jest wykorzystywana do celów urzędowych, jak i komercyjnych i osiąga aktualnie ponad 130.000.000 wywołań miesięcznie.
  4. Rozbudowano także inną ważną usługę, jaką jest usługa wyszukiwania działki (ULDK) po jej identyfikatorze lub numerze działki ewidencyjnej i nazwie obrębu. Usługa ta osiąga obecnie już ok. 10.000.000 wywołań miesięcznie i razem z KIEG są najważniejszymi usługami w zakresie dostępu do aktualnych danych ewidencji gruntów i budynków.
  5. Rozpoczęcie działań, aby podobną usługę jak do danych ewidencji gruntów i budynków zrealizować dla uzbrojenia terenu. Działania związane są z rozbudową usługi KIUT (Krajowa Integracja Uzbrojenia Terenu). Aktualnie w usłudze KIUT zintegrowane są usługi dotyczące uzbrojenia z 88 powiatów, pozostałe powiaty są wspierane przez GUGiK, aby swoje usługi uruchomić jak najszybciej.
  6. Wprowadzenie usługi zbiorczej zawierającej zinformowane plany zagospodarowania przestrzennego (KIMPZP – Krajowa Integracja Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego). Aktualnie usługa obejmuje już 1144 usługi gminne, co stanowi 46% wszystkich polskich gmin.
  7. Wprowadzenie bezpośredniego połączenia z Elektroniczną Księgą Wieczystą do informacji o działce prezentowanej w Geoportalu.
  8. Udostępnienie powiatowym systemom do prowadzenia ewidencji gruntów i budynków możliwości bezpośredniej komunikacji z Elektroniczną Księgą Wieczystą. Aktualnie z funkcjonalności korzysta już ponad 210 powiatów.
  9. Wprowadzenie możliwości podglądu parametrów punktów osnowy podstawowej, pobierania opisów topograficznych oraz zgłaszania uwag do stanu punktów osnowy podstawowej.
  10. Wprowadzenie dla powiatów możliwości pobierania danych o podstawowej osnowie geodezyjnej bez konieczności składania wniosków.
  11. Wprowadzenie możliwości pobierania danych adresowych (punkty adresowe, ulice) w dowolnych paczkach: gminnych, powiatowych, wojewódzkich.
  12. Wprowadzenie bieżącego publikowania informacji o planowanych i realizowanych aktualizacjach: ortofotomapy, danych LIDAR i BDOT10k.
  13. Zmiana rozporządzenia ws. ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych, wprowadzająca obowiązek podawania adresów usług, co uporządkowało całą ewidencję.
  14. Zmiana formy publikacji danych zgromadzonych w ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych.

15. Zakończenie realizacji 3 projektów ZSIN faza II, K-GESUT i CAPAP na kwotę ponad 188 milionów złotych. Zakończony projekt CAPAP uzyskał nagrodę „Skrzydła IT w administracji”.
16. Udostępnienie do powszechnego wykorzystania modeli 3D budynków w standardzie LoD2, zrealizowanych dla 10 województw w ramach projektu CAPAP.
17. Opracowanie i udostępnienie do powszechnego wykorzystania modeli 3D budynków w standardzie LoD1 dla całego kraju.
18. Wprowadzenie do systemu ZSIN usługi KIEG z rozszerzoną informacją z GetFeatureInfo, która daje użytkownikom ZSIN dostęp do Elektronicznej Księgi Wieczystej dla każdej działki, dla której wypełnione jest pole „Numer KW”.
19. Opracowanie długookresowego planu pozyskiwania danych centralnego zasobu geodezyjnego i kartograficznego obejmującego ortofotomapę, LIDAR i BDOT10k.
20. Opracowanie nowej metodyki kontroli stosowanej przez Wojewódzką Inspekcję Geodezyjną i Kartograficzną podczas kontroli w powiatach.
21. Realizowanie działań, które w formie wystaw, publikacji i konkursów popularyzowały serwis Geoportal.
Sceptycy mogą umniejszać niektóre z przedstawionych osiągnięć i uważać je za rzeczy oczywiste. Łatwo to zrobić, szczególnie kiedy one już są i działają. Zawsze wtedy jednak proszę pamiętać, że w chwili kiedy obejmowałem funkcję Głównego Geodety Kraju tych rzeczy nie było, bo nikt wcześniej nie miał takiej chęci zmian i determinacji w realizacji procesów informatyzacji.